

ЕКОНОМІКО-СОЦІАЛЬНІ ВІДНОСИНИ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Тези доповідей
VI Міжнародної науково-практичної конференції
(9–10 травня 2024 року, м. Львів)

За загальною редакцією
Наталії ПАВЛЕНЧИК

Львів
ЛДУФК ім. Івана Боберського
2024

БЕНЧМАРКІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Іван Гуль

кандидат економічних наук, доцент

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)*

Володимир Мороз

кандидат економічних наук, доцент

*Львівський національний університет
імені Івана Франка (Україна)*

Аналіз конкуренції на ринку є важливим кроком перед реалізацією підприємницьких ідей. Це дає змогу створити унікальну конкурентну перевагу й позиціонувати продукт чи послугу на ринку. Для досягнення цієї мети дедалі частіше використовують бенчмаркінг. Бенчмаркінг – це метод (процес), за допомогою якого компанії порівнюють свою ефективність з ефективністю своїх найкращих конкурентів, аналізуючи всі процеси й функції обраних компаній, і який базується на еталонних показниках підприємства [1].

Поняття «бенчмаркінг» уперше з'явилося 1972 року в Інституті стратегічного планування Кембриджу. Саме тоді був сформульований основний принцип бенчмаркінгу: «для того щоб знайти ефективне рішення в сфері конкуренції, треба знати найкращий досвід інших підприємств, які досягли успіху в таких умовах» [2]. У центрі уваги бенчмаркінгу запитання: чому інші працюють успішніше, ніж ми? Об'єктами бенчмаркінгу можуть бути: методи, процеси, технології, якісні параметри продукції, показники діяльності підприємств (структурних підрозділів) тощо [4].

За визначеннями Ф. Котлера, Б. Карлофа та С. Остблома, виокремлюють 7 етапів бенчмаркінгу: визначення предмета аналізу; визначення найбільш важливих факчинниківторів, які будуть проаналізовані; вибір лідерів ринку; збір інформації та оцінювання (товару / послуги) лідерів ринку; оцінювання власного продукту / послуги / бізнес-функції; розроблення плану дій; впровадження й моніторинг результатів [3].

Бенчмаркінг ділиться на внутрішній та зовнішній (табл. 1). Внутрішній бенчмаркінг означає порівняння показників ефективності всередині однієї організації. Зовнішній бенчмаркінг – це оцінка виробництва в порівнянні з компанією-еталоном [5].

Таблиця 1

Переваги й недоліки бенчмаркенгу

Внутрішній		Зовнішній	
плюси	мінуси	плюси	мінуси
компанія налаштована на один результат, тож ніхто не буде перешкоджати збору інформації	такий підхід не передбачає проривних змін	інформація, отримана в процесі дослідження, дає змогу визначити сильні й слабкі сторони конкурента	цінна інформація зазвичай конфіденційна, а поверхневі дані не дають повної картини

Першим практичним застосуванням теорії бенчмаркінгу став проєкт компанії Хегох щодо порівняння якості виробленої нею продукції із успішнішими на той час японськими аналогами. Проведені дослідження показали, що як порівняти з японськими конкурентами, вихід нового продукту Хегох на ринок вимагає удвічі більших фінансових витрат і людських ресурсів.

Отже, бенчмаркінг – відносно новий, але ефективний метод підвищення конкурентоспроможності підприємства. Бенчмаркінг дає поштовх до оптимізації робочих процесів, створення нового стратегічного плану розвитку й багато іншого.

Список використаних джерел

1. Бенчмаркінг для компаній та інтернет-маркетингу: веб-сайт. URL: <https://lemarbet.com/ua/razvitie-internet-magazina/benchmarking/> (дата звернення: 17.03.2024).
2. Бенчмаркінг. Вікіпедія. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/ Бенчмаркінг](https://uk.wikipedia.org/wiki/Бенчмаркінг) (дата звернення: 17.03.2024).
3. Ніканорова О. Продукт або послуга: конкуренція і бенчмаркінг. URL: <https://tqm.com.ua/ua/likbez/ua-articles/benchmarking-ua> (дата звернення: 17.03.2022).
4. Педак І. С. Бенчмаркінг як механізм порівняльного аналізу та запорука майбутнього регіону. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Державне управління*. 2017. Т. 28(67), № 1. С. 52–56.
5. Що таке бенчмаркінг та як його використовувати для інтернет-магазину. URL: <https://www.interkassa.com/blog/chto-takoe-benchmarking-i-kak-ego-primenyat-dlya-internet-magazina/> (дата звернення: 17.03.2022).